

ATELIER 4. HOMER

11-12 aprilie 2025

Sala de Lectură a Facultății de Litere
strada Edgar Quinet, nr. 5-7

Facultatea de Litere, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Istorie și Facultatea de Filosofie din cadrul Universității din București anunță organizarea, pe 11-12 aprilie 2025, a primei ediții a colochiului național *Atelier 4*. Comunicările acestei prime ediții se vor desfășura în format fizic, dar și *online* și vor fi găzduite în Sala de Lectură a Facultății de Litere.

Cele patru facultăți propun, prin această formulă interdisciplinară, reuniunea anuală a specialiștilor din domeniile pe care le reprezintă, pentru a discuta, în cadrul unui ciclu de conferințe, despre un obiect de cercetare comun, prezentat din perspectiva metodelor de investigație istorică, arheologică, filologică, filosofică ori din punctul de vedere al istoriilor culturale sau literare. Cele două zile de colochiu vor urma principiul împărțirii unui interval de expuneri de 12 ore, distribuite egal între domeniile celor patru facultăți. Intervențiile vor fi programate în intervalele 14.00-20.00 (vineri, 11 aprilie) și 10.00-16.00 (sâmbătă, 12 aprilie).

Ideea constituirii unui asemenea cadru de dezbateri și de analize a rezultat din înțelegerea necesității unor ateliere autentic interdisciplinare, prin care să se redea identitatea unui obiect cultural, pornind dintr-o realitate și dintr-un context de evenimente pe care le pot explica mai întâi istoricii și arheologii. Odată ce acest obiect cultural se instalează în timp și generează tradiția unei receptări ori este pus în circulație în forme interpolate sau ficționalizate, forța sa de reprezentare a imaginarului colectiv este de studiat de către filologi și de către specialiștii în literatură ori în istoria mentalităților.

Un demers de acest fel reflectă astfel o cercetare implicită despre felul în care obiectele reale ajung să fie concurate de propriile versiuni ficționale, atât unele, cât și celelalte rămânând, însă, mostre ale unor sensibilități, martore ale unui timp și ale devenirii unor idei. Urmând metodele istoriilor culturale, dar rezervându-și opțiunea de a se orienta înspre orice fel de instrument ar servi unei investigații autentice legate de identitatea obiectelor propuse, conferințele *Atelier 4* sunt, totodată, prilejul pentru a reafirma importanța cercetării umaniste într-un orizont adesea orientat înspre repere scientiste și înspre metode ce pretind o formă de precizie tributară modelor prezentului.

Dintre subiectele de cercetare firești în explorarea primelor obiecte culturale pe care un atelier interdisciplinar și le-ar fi putut fixa ca nucleu al investigațiilor viitoare, interpretarea materiei homerice a părut o evidență. Nu doar din perspectiva întrebărilor generate de motivele ce privesc *revival*-urile mitologice de astăzi, cu un gust apăsător pentru reevaluări etice din perspectiva poveștilor și a personajelor secundare din *Iliada* ori din *Odiseea*, ci și din perspectiva nevoii de redefinire a dreptului la reprezentare și a fluctuațiilor identitare pe care primul sfert de al secolului al XIX-lea o enunță, adesea cu spaima de transformări accelerate și impredictibile, compensată prin căutarea unor repere în cultura Antichității.

Materia homerică este tema primului *Atelier 4* – care este contextul în care încep să circule cânturile asociate tradițional unui rapsod orb? În ce moment s-a fixat acest clișeu de reprezentare a lui Homer și care sunt consecințele într-o istorie potențială a autorului european? Care erau ideile vechilor greci despre *eroism* și a cui este cu adevărat povestea din *Iliada* și din *Odiseea*? Prin ce se aseamănă și se deosebesc cele două? Cum se explică rezistența lor în timp și alura lor canonică? Ce știm despre felul în care grecii își reprezentau lumea în acea epocă? Care este timpul *Iliadei* și al *Odiseii*? În ce fel conțin și timpul pe care îl trăim?

PROGRAM

Organizatori:

Facultatea de Litere

Lect. dr. Laura DUMITRESCU

Prodecan, laura.dumitrescu@litere.unibuc.ro

Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Conf. dr. Oana BALAȘ

Prodecan, [oanadana.balas@lils.unibuc.ro](mailto: oanadana.balas@lils.unibuc.ro)

Facultatea de Istorie

Conf. dr. Alexandra LIȚU

Prodecan, alexandra.litu@istorie.unibuc.ro

Facultatea de Filosofie

conf. dr. habil. Bogdan MINCĂ

bogdan.minca@filosofie.unibuc.ro